

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AXIS SPECIALTY EUROPE SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2025-12-19 Nr. 429-311
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) atstovaujančio X. Y. (toliau – pareiškėjos atstovas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir *AXIS Specialty Europe SE*, atstovaujamos įgalioto atstovo Lietuvoje *Baltic Underwriting Agency, AB*, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Tarp UAB „Eurovaistinė“ (toliau – draudėja) ir draudiko sudarytos darbuotojų Nelaimingų atsitikimų draudimo sutarties (draudimo liudijimo Nr. (*duomenys neskelbtini*)) (toliau – Draudimo sutartis) pagrindu buvo apdrausti pareiškėjos turtiniai interesai, susiję su nelaimingų atsitikimų draudimo rizika. Draudimo sutarčiai taikomos Draudimo nuo nelaimingų atsitikimų taisyklės BRAC-2022/09¹ (toliau – Taisyklės).

Draudikas gavo pareiškėjos 2025 m. rugpjūčio 8 d. pranešimą apie 2025 m. rugpjūčio 7 d. jos patirtą traumą (toliau – Įvykis). Pranešimo apie Įvykį pagrindu draudikas nustatė, kad MB „Tobulas žirgas“ organizuotos „jojimo treniruotės metu, zovaduoiant, žirgui netikėtai pasisukus į šoną“, pareiškėjai nepavyko išsilaikyti balne ir ji krito ant žemės. Dėl Įvykio pareiškėja patyrė (*duomenys neskelbtini*).

Draudikas 2025 m. rugpjūčio 14 d. raštu pareiškėją informavo apie sprendimą dėl Įvykio atsisakyti mokėti draudimo išmoką. 2025 m. rugpjūčio 14 d. rašte draudikas nurodė, jog Įvykis įvyko Taisyklėse nurodytai „sporto organizacijai“ priskiriamo juridinio asmens organizuotos jojimo treniruotės metu, užsiimant Taisyklėse nurodyta „padidintos rizikos laisvalaikio leidimo“ veikla. Draudikas pabrėžė, kad dėl tokios draudimo rizikos draudimo nebuvo papildomai susitarta sudarant Draudimo sutartį, todėl Įvykio požymiai atitinka Taisyklių 7.13 papunktyje įtvirtintas įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju sąlygas.

Pareiškėjos atstovas, nesutikdamas su draudiko sprendimu Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju, pretenzijoje draudikui nurodė, kad jojimas nėra nurodytas Taisyklėse pateikiamoje „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo“ apibrėžimo sąlygoje. Pareiškėjos atstovas nurodė, kad jojimas taip pat negali būti pripažintas Taisyklėse apibrėžtu „sportavimu“, nes pareiškėja dalyvavo „pramoginiame, o ne sportiniame užsiėmime“.

Draudikas atsakyme į pareiškėjos atstovo pretenziją nurodė, kad Taisyklėse „sporto rūšys suskaidomos į keletą pogrupių, tačiau visiems jiems reikalingas draudimo išplėtimas dėl sporto. Žirgų sportas patenka į II sporto pogrupį, kuris taip pat apima ir kitas sporto šakas, tokias kaip: bėgimą, plaukimą, šokius (išskyrus akrobatinius), rakečių sportą, lengvąją atletiką, plento dviračių sportą, žirgų sportą, meninę gimnastiką bei irklavimą. Žirgų sportas (jojimas) apima tokias veiklas kaip jodinėjimas, vežimų vairavimas, akrobatika su žirgais. Ši veikla gali būti taikoma įvairiais tikslais: praktiniam darbui, transportui, laisvalaikiui, meniniams ar kultūriniais pasirodymams, taip pat sportinėms varžyboms.“

Draudikas, vadovaudamasis pranešimo apie Įvykį duomenimis, kad Įvykis įvyko jojimo treniruotės metu, pareiškėjai „zovaduoiant“, nurodė, kad „zovada – tai žirgų aliūras dar kitaip vadinamas pusšuoliais. Šiuo būdu paprastai jodinėja pažengę raiteliai, kadangi tam reikia geros pusiausvyros ir koordinacijos. Patyrę jojikai zovadą naudoja reguliariai treniruotėse, varžybose

¹ 2022 m. liepos 1 d. draudimo taisyklių redakcija.

ar jodami lauko trasomis. Tai rodo, kad tai nebuvo vienkartinis jojimas, o kaip nurodyta nelaimingo atsitikimo aprašyme – tai buvo treniruotė, ne vienkartinė laisvalaikio veikla."

Draudikas pabrėžė, kad iš viešai prieinamos informacijos nustatyta, kad pareiškėjos laisvalaikio veikla yra susijusi su žirgų sportu ir kad pareiškėja atstovauja jojimo klubams. Jojimas žirgu yra laikomas didesnės rizikos sporto veikla, kuriai būtina papildoma draudimo apsauga. Kadangi administruojant Įvykį buvo nustatyta, kad Įvykis įvyko ne vienkartinės su jodinėjimu susijusios laisvalaikio veiklos metu, taip pat kad Įvykio požymiai atitinka pavojingos laisvalaikio veiklos rizikos sąlygas, dėl papildomos apsaugos nebuvo individualiai susitarta prieš sudarant Draudimo sutartį sudarymo metu, todėl dėl Įvykio draudimo išmoka negali būti mokama.

Pareiškėjos atstovas, nesutikdamas su draudiko atsakymu į pretenziją, kreipimesi į Lietuvos banką nurodė, kad Įvykis įvyko pareiškėjai dalyvaujant „pramoginiame jojimo užsiėmime, kuris nebuvo treniruotė ar varžybos". Minėtas aplinkybes patvirtina 2025 m. spalio 15 d. parengtas MB „Tobulas žirgas" trenerės raštas (toliau – 2025 m. spalio 15 d. raštas) apie Įvykio aplinkybes. Be to, ir 2025 m. spalio 15 d. rašto duomenys pagrindžia, kad pareiškėja „nedalyvauja varžybose ir nesportuoja profesionaliai".

Pareiškėjos atstovas pabrėžė, kad Draudimo sutartyje nėra nustatyta sąlygų, kad „draudimo apsauga netaikoma nelaimingiems atsitikimams, įvykusiems laisvalaikio ar pramoginės veiklos metu". Taip pat pareiškėjos atstovas pakartotojo draudikui pateiktoje pretenzijoje nurodytas aplinkybes, kad Įvykis neįvyko Taisyklėse apibrėžto „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo" ar „sportavimo" metu. Pareiškėjos atstovas taip pat teigė, kad „zovada" nereiškia sportinio jojimo ir pareiškėja nėra registruota interneto svetainėje, kurioje yra registruojami jojimo varžybose dalyvaujantys jojikai. Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, pareiškėjos atstovas draudikui kėlė reikalavimą Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir dėl Įvykio išmokėti draudimo išmoką.

Draudikas pateiktame atsiliepime į pareiškėjos atstovo kreipimąsi nurodė, kad pagal Taisyklių sąlygas „žirgų sportas" yra priskiriamas Taisyklėse nurodytai „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo" veiklai, dėl jai taikytinos draudimo apsaugos būtina papildomai susitarti prieš sudarant draudimo sutartį. Draudikas pabrėžė, kad Taisyklių 18.26 papunkčio, įtvirtinančio „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimas" sąlygą, formuluotė suteikia pagrindą spręsti, kad šioje Taisyklių sąlygoje nurodytas sportinių užsiėmimų (sporto šakų) ar kitų veiklų, kurios susijusios su didesne rizika, kad gali įvykti nelaimingas atsitikimas, sąrašas nėra baigtinis. Taigi, pareiškėjos atstovas nepagrįstai teigia, jog, Taisyklių 18.26 papunktyje nenurodžius apdraustojo jojimo žirgais, kaip „padidintos rizikos laisvalaikio leidimo" veiklos, dėl kurios draudimo būtina papildomai susitarti prieš sudarant draudimo sutartį, draudimo apsauga nelaimingam atsitikimu įvykus apdraustojo jojimo žirgu metu turi būti teikiama.

Draudikas nurodė, kad pareiškėjos atstovas nepagrįstai teigia, jog pareiškėja Įvykio metu dalyvavo pramoginiame, o ne sportiniame užsiėmime. Pareiškėjos atstovo pateiktoje „nuotraukoje iš interneto svetainės *LiveJumping.com* paieškos rezultatai buvo pateikti netiksliai – paieškos laukelyje įvesti nukentėjusiosios duomenys be lietuviškų ženklų. Atlikus paiešką su lietuviškais simboliais, nustatyta, kad nukentėjusioji dalyvavo varžybose nuo 2020 metų."

Draudikas nurodė, kad UAB „Laisvalaikio žirgai" įrašas socialiniuose tinkluose taip pat patvirtina, kad apdraustoji jojimo varžybose debiutavo 2020 m. birželio 6 d. Išsaugotos ekrano nuotraukos ir dokumentai, gauti iš minėtų svetainių, patvirtina, kad žirgyno pateiktas raštas, kad X. X. niekada nedalyvavo varžybose ir „nesitreniravo varžyboms", galimai yra melagingas – surinkti duomenys rodo, kad nukentėjusioji dalyvavo ne vienoje varžybose. Pažymėtina, kad renkant šiuos duomenis svetainėje *LiveJumping.com* esantys įrašai buvo panaikinti, tai gali būti vertinama kaip bandymas nuslėpti informaciją.

Draudikas taip pat nurodė, kad MB „Tobulas žirgas", kurioje sportuoja pareiškėja, atitinka Taisyklėse nurodytą „sporto organizacijos" apibrėžimą, nes šis juridinis asmuo „organizuoja jojimo treniruotes ir tai nurodoma jų interneto svetainės skiltyje „Apie mus". Šioje skirtyje yra nurodyta, kad MB „Tobulas žirgas" tikslas yra „sukurti žirgyną, kuriame žirgai gyvena jaukiai ir saugiai, o žmonės atranda įkvėpimą, ramybę ir tikrą ryšį su šiais kilmingais gyvūnais. Jojimo treniruotės, edukacinės programos, terapinės veiklos ar tiesiog poilsis gamtos apsuptyje – viskas, kad kiekvienas čia pasijustų arčiau žirgo ir arčiau savęs."

Draudikas, remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, pabrėžė, kad surinkti įrodymai patvirtina, kad nelaimingas atsitikimas įvyko Taisyklėse nurodytos „padidintos rizikos laisvalaikio leidimo veiklos", kuri pagal sportinių veiklų vertinimą yra priskiriama „žirgų sportui", metu ir kad

minėta veikla buvo vykdoma Taisyklėse nurodytą „sporto organizacijos“ sampratą atitinkančioje įmonėje. Atsižvelgdamas į tai, draudikas nurodė neturintis pagrindo tenkinti draudikui keliamo reikalavimo dėl įvykio, kuris atitinka neapdraustos draudimo rizikos sąlygas, mokėti draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Siekiant išnagrinėti tarp pareiškėjos ir draudiko kilusį ginčą, būtina įvertinti: 1) įvykiui pritaikytų nedraudžiamojo įvykio sąlygų turinio ir prasmės bei jų aiškinimo aplinkybes ir 2) nedraudžiamojo įvykio sąlygos įvykiui taikymo pagrįstumą.

Remiantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta draudimo sutarties samprata, minėta sutartimi draudikas įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką sumokėti draudėjui arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Draudimo sutartimi draudimo objektui (draudėjo ar naudos gavėjo turiniams interesams) suteikiama apsauga – įsipareigojimas mokėti draudimo išmoką, įvykus draudžiamajam įvykiui². Draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas. Draudimo taisyklėse nustatomi atvejai, kurie laikytini draudžiamaisiais įvykiais, taip pat kurie tokiais nelaikytini. Remiantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktu, draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Teisine prasme draudžiamasis įvykis yra juridinis faktas, t. y. realaus gyvenimo reiškiny, su kuriuo įstatymas sieja teisinius padarinius, konkrečiai – draudiko pareigą išmokėti draudimo išmoką.

Sutartyje nustatyti draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai apibrėžia draudiko prisiimamos rizikos mastą, draudimo sutartimi teikiamos draudimo apsaugos apimtį ir ribas. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta į draudimo rizikos apibrėžtį patenkantis įvykis, tačiau šalys yra susitariusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų, aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką³. Taigi draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamojo įvykio fakto nustatymu ir nedraudžiamojo įvykio sąlygų nebuvimu (CK 6.987 straipsnis).

1. Dėl įvykiui pritaikytų nedraudžiamojo įvykio sąlygų turinio ir prasmės bei jų aiškinimo

Nagrinėjamu atveju nėra šalių ginčo dėl Taisyklių sąlygų privalomumo ir jų taikymo. Priešingai, pareiškėjos atstovas, draudikui keldamas reikalavimą įvykį pripažinti draudžiamuoju ir dėl įvykio išmokėti draudimo išmoką, rėmėsi Taisyklių sąlygomis, tačiau jis nesutinka su draudiko pateiktu Taisyklėse įtvirtintų ir įvykiui pritaikytų sąlygų aiškinimu.

Draudimo sutarties šalims nesutariant dėl standartinių draudimo sutarties sąlygų turinio ir prasmės bei šių sąlygų aiškinimo, turi būti vadovaujamasi CK 6.193–6.195 straipsniuose

² Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 10 punktas.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2013.

įtvirtintomis sutarties aiškinimo taisyklėmis ir kasacinio teismo suformuota šių nuostatų aiškinimo praktika.

CK 6.193–6.195 straipsniai įtvirtina, kad sutartis turi būti aiškinama nustatant tikruosius sutarties šalių ketinimus, atsižvelgiant į sutarties sąlygų tarpusavio ryšį, sutarties esmę, tikslą, jos sudarymo aplinkybes, šalių derybas dėl sutarties sudarymo, šalių elgesį po sutarties sudarymo ir kitas reikšmingas aplinkybes. Esminiai sutarčių aiškinimo principai – nagrinėti tikruosius sutarties šalių ketinimus ir aiškinti sutartį sąžiningai – lemia būtinybę aiškinant sutarties sąlygas įvertinti sutarties šalių elgesį, jų subjektyvią nuomonę dėl sutarties sąlygų turinio ir tų sąlygų suvokimą sutarties sudarymo metu, tačiau kai šalių ketinimai nesutampa, būtina atsižvelgti ir į sutarties sąlygų lingvistinę reikšmę, nes sutarties teksto lingvistinė analizė gali padėti nustatyti, kurios šalies ketinimai atitinka sutarties lingvistinę prasmę⁴.

Jeigu abejojama dėl sąvokų, kurios gali turėti kelias reikšmes, šioms sąvokoms priskiriama priimtinausia, atsižvelgiant į tos sutarties prigimtį, esmę bei jos dalyką, reikšmę. Kai abejojama dėl sutarties sąlygų, jos aiškinamos tas sąlygas pasiūliusios šalies nenaudai ir jas priėmusios šalies naudai. Visais atvejais sutarties sąlygos turi būti aiškinamos vartotojų naudai ir sutartį prisijungimo būdu sudariusios šalies naudai. Taikant lingvistinės analizės metodą, vertintinas pareiškėjo reikalavimo pagrindą sudarančių draudimo sutarties nuostatų turinys, jų gramatinė išraiška, lingvistinė prasmė⁵.

Taisyklėse nurodyta, kad draudžiamuoju įvykiu laikomas draudimo sutartyje nurodytas nelaimingas atsitikimas, įvykęs draudimo laikotarpiu ir draudimo teritorijoje, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Šalys susitaria dėl konkrečiai draudimo sutartimi draudžiamų nelaimingų atsitikimų sąrašo, kuris nurodomas draudimo liudijime (jo prieduose) ir taisyklėse. Nelaimingas atsitikimas – staigus, netikėtas įvykis, kurio metu prieš apdraustojo valią apdraustojo kūną iš išorės veikianti fizinė jėga pakenkia apdraustojo sveikatai ar tampa jo mirties ar neįgalumo priežastimi.

Taisyklių III skyriuje yra nurodytos „Papildomos draudimo apsaugos sąlygos“. Minėtame skyriuje nurodyta, kad draudimo sutarties šalys gali susitarti dėl konkrečiai draudimo sutarčiai taikomų papildomų draudimo apsaugos sąlygų sąrašo, kuris nurodomas draudimo liudijime (jo prieduose). Taisyklių III skyriaus 15 punktas nustato draudimo sutarties šalių teisę susitarti dėl „išplėtimo dėl sportavimo“ draudimo sutarčiai taikymo.

Taisyklių III skyriaus 15.1 papunktyje nustatyta, kad draudimo sutarties šalims susitarus dėl „išplėtimo dėl sportavimo“ sąlygos taikymo, draudimo apsauga galioja dalyvaujant sporto organizacijos rengiamuose bet kurios rūšies sportiniuose užsiėmimuose, treniruotėse ar varžybose. Prie sporto organizacijų yra priskiriami juridinio asmens statusą turintys sporto klubai, sporto centrai, sporto mokyklos, sporto bazės, sporto federacijos, asociacijos ir draugijos, kitos sporto veikla užsiimančios organizacijos bei institucijos, kurios sudaro sąlygas praktikuoti kūno kultūrą ir sportą, rengti sportininkus, organizuoti sporto varžybas ir kitus kūno kultūros bei sporto renginius.

Taisyklių 18.21 papunktyje nustatyta, kad „papildomos draudimo apsaugos sąlygos“ – tai šiose draudimo taisyklėse nurodytos papildomos draudimo apsaugos sąlygos, kurios išplečia bendrųjų draudimo apsaugos sąlygų suteikiamą draudimo apsaugą (Taisyklių III skyrius) ir kurios taikomos tik kartu su bendrosiomis draudimo apsaugos sąlygomis. Taip pat nustatyta, kad draudimo sutarčiai taikomos tik tos papildomos draudimo apsaugos sąlygos, kurios yra nurodytos draudimo liudijime (jo prieduose).

Taisyklių 18.25 papunktyje „sportavimas“ apibrėžiamas kaip „dalyvavimas sporto organizacijos rengiamuose bet kurios rūšies sportiniuose užsiėmimuose, treniruotėse ar varžybose, įskaitant laisvai pasirenkamą sportinę veiklą, kuri nėra ugdymo programos dalis“. Minėtoje sąlygoje taip pat yra pakartojama Taisyklių III skyriaus 15.1 papunktyje nurodyta „sporto organizacijų“ samprata. Taisyklių 18.25 papunktyje įtvirtinta, kad „individualūs ar grupiniai sportiniai užsiėmimai, kuriais užsiimama sveikatinimo tikslais, kurie yra ugdymo programos dalis, kurie yra tik apdraustojo laisvalaikio praleidimo forma, sportavimu nelaikomi,

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. balandžio 4 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-146/2012; 2010 m. birželio 10 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-288/2010.

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. balandžio 28 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-249-915/2015; 2017 m. vasario 17 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-38-378/2017.

su sąlyga, kad nedalyvaujama varžybose, maratonuose ir toks laisvalaikio praleidimas nėra padidintos rizikos laisvalaikio praleidimas, kaip apibrėžta šiose draudimo taisyklėse."

Taisyklių 18.25 papunktyje „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimas“ apibrėžiamas kaip „kultivavimas ar užsiėmimas pavojinga gyvybei ar sveikatai sporto šaka (ekstremalaus sporto šaka ar veikla) ar veikla, kuriai dažniausiai reikalinga speciali įranga ar reikmenys". Pavojingoms gyvybei ar sveikatai sporto šakoms ar veikloms priskiriamos šios ir *panašios* sporto šakos ar veiklos: kovos ir kontaktinio sporto šakos (boksas, imtynės ir panašios sporto šakos); skraidančių aparatų pilotavimas (sklandymas, akrobatinis skraidymas, skraidymas parasparniais, oro balionu ar kitais lengvais skraidymo aparatais); oro sporto šakos (parašiutizmas, jėgos aitvarai ir panašios sporto šakos ar veiklos); vandens sporto šakos (giluminis nardymas su įranga, buriavimas vandenyne, plaukimas kalnų upėmis, banglenčių sportas); automobilių ir motociklų sportas; dviračių sportas (dviračių krosas, kalnų dviračių sportas, BMX dviračių sportas); sporto šakos ir veiklos, kuriose naudojamas šaunamasis ginklas; speleologija; ekspedicijos į kalnus, džungles, dykumas ar kitas negyvenamas vietas; alpinizmas; šuoliai su guma; kalnų slidinėjimas nepažymėtomis trasomis; važiavimas keturračiu; važiavimas motociklu, kurio galingumas viršija 74 kW (100 AG).

Sistemiškai aiškinant nurodytas Taisyklių sąlygas, darytina išvada, kad apdraustojų dalyvavimas sporto organizacijos rengiamuose bet kurios rūšies sportiniuose užsiėmimuose, treniruotėse ar varžybose, įskaitant laisvai pasirenkamą sportinę veiklą, kuri nėra ugdymo programos dalis, taip pat jei apdraustojų individualaus laisvalaikio praleidimas⁶ yra priskiriamas Taisyklių 18.26 papunktyje išvardintoms arba į jas panašioms „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo“ veikloms ir prieš sudarant draudimo sutartį nebuvo individualiai susitarta dėl draudimo apsaugos nurodytoms draudimo rizikoms praplėtimo, apdraustojų nelaimingam atsitikimui įvykus „sportavimo“ arba „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo“ metu, toks įvykis būtų pripažintas nedraudžiamuoju.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjos atstovas ginčijo tai, kaip draudikas aiškina ir taiko Taisyklių sąlygas, nurodydamas, kad įvykis įvyko ne jojimo varžybų ar treniruotės metu, be to, įvykis neįvyko pareiškėjai užsiimant Taisyklių 18.26 papunktyje nurodyta „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo“ veikla, nes šioje sąlygoje jojimas nėra nurodytas kaip rizikinga laisvalaikio leidimo veikla.

Draudikas, nesutikdamas su pareiškėjos atstovo pateiktu Taisyklių sąlygų aiškinimu, nurodė, kad įvykis kilo pareiškėjai dalyvaujant sporto organizacijos organizuotos jojimo treniruotės metu ir kad Taisyklių 18.26 papunktyje nėra pateikt baigtini didesnės rizikos laisvalaikio leidimo veiklų sąrašo, todėl į minėtoje Taisyklių sąlygoje išvardintas veiklas panašios veiklos, kurioms atlikti yra reikalinga speciali įranga ir reikmenys, taip pat yra pripažintinos „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo“ veiklomis, dėl kurių draudimo yra būtina papildomai susitarti prieš sudarant draudimo sutartį.

Remiantis Taisyklių 18.25 ir 18.26 papunkčiais, dėl papildomos draudimo apsaugos teikimo yra būtina susitarti, jei apdraustasis dalyvauja sporto organizacijos rengiamuose bet kurios rūšies sportiniuose užsiėmimuose, treniruotėse ar varžybose, įskaitant laisvai pasirenkamą sportinę veiklą, kuri nėra ugdymo programos dalis. Tokio pobūdžio apdraustojų veikla yra pripažintina Taisyklių 18.25 papunktyje nurodytu „sportavimu“. Taisyklių 18.25 papunktyje nurodyta, kad „sportavimui“ nėra priskiriami individualūs ar grupiniai sportiniai užsiėmimai, išskyrus atvejus, kai tokių užsiėmimų metu nėra dalyvaujama varžybose arba maratonuose arba nėra vykdoma Taisyklių 18.26 papunktyje nurodyta „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo“ veikla.

Lingvistiškai aiškinant Taisyklių 18.26 papunkčio sąlygą, darytina išvada, kad „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo“ veikloms yra priskiriamos ne tik sporto šakos, tačiau ir kita veikla, kuriai yra reikalinga speciali įranga ar reikmenys. Į didesnės rizikos laisvalaikio jodinėjimu žirgais⁷ veiklą panašiomis veiklomis pripažintinos Taisyklių 18.26 papunktyje išvardintos veiklos: važiavimas keturračiu ir važiavimas motociklu, kurio galingumas viršija 74 kW (100 AG); jodinėjimu žirgais, kai tokio pobūdžio veikla yra vykdoma sporto organizacijose, apdraustasis dalyvauja treniruotėse ar kitokio pobūdžio sportiniuose užsiėmimuose, panašiais sportiniais užsiėmimais yra laikytinos Taisyklių 18.26 papunktyje nurodytos sportinės veiklos: automobilių

⁶ Nedalyvaujant sporto organizacijos rengiamuose sporto užsiėmimuose, treniruotėse ir kt.

⁷ Įskaitant ir pramoginį bei vienkartinį jodinėjimą žirgais.

ir motociklų sportas; dviračių sportas (dviračių krosas, kalnų dviračių sportas, BMX dviračių sportas) ir pan.

Kadangi Taisyklių 18.26 papunkčio sąlygoje yra išvardinti ne tik sporto organizacijų organizuojami sportiniai užsiėmimai, treniruotės, tačiau yra nurodytos ir kitos sportinės veiklos, kurios apdraustojo yra vykdomos individualiai ir kurios yra pramoginio apdraustojo laisvalaikio leidimo forma, tačiau kurios yra susijusios su didesne rizika, kad gali atsitikti nelaimingas atsitikimas, todėl, net ir nelaimingam atsitikimui įvykus, kai apdraustasis jodinėjimo veikla užsiėmė ne sporto organizacijų organizuojamų jodinėjimo treniruočių ar panašaus pobūdžio jodinėjimo užsiėmimų metu, draudimo išmoka negalėtų būti mokama, jei sudarant draudimo sutartį nebuvo papildomai susitarta, kad jodinėjimui, kaip didesnės rizikos laisvalaikio leidimo veiklai, būtų teikiama draudimo apsauga.

Taip pat sutiktina su draudiko pateiktu Taisyklių 18.26 papunkčio sąlygos aiškinimu, kad šioje sąlygoje išvardintų sporto šakų ar veiklų sąrašas nėra baigtinis, nes Taisyklių 18.26 papunktyje yra aiškiai nustatyta, jog „pavojingoms gyvybei ar sveikatai sporto šakoms ar veikloms priskiriamos šios ir *panašios* sporto šakos ar veiklos“. Taigi, Taisyklių 18.26 papunktyje yra aiškiai įtvirtinta, kad „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo“ veikloms yra priskiriamos ne tik šioje sąlygoje išvardintos sporto šakos ir veiklos, tačiau ir į jas panašūs su didesne rizika nelaimingam atsitikimui įvykti susiję užsiėmimai (veiklos).

Be to, Taisyklių 18.26 papunkčio sąlygoje yra aiškiai nurodyta, kad „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo“ veikloms yra priskiriamos veiklos, kurioms dažniausiai reikalinga speciali įranga ar reikmenys. Atsižvelgiant į tai, kad šalių ginčo nėra, jog draudėja nepasirinko papildomai apdrausti „žirgų sporto“ draudimo rizikos, kuriai priskiriami tiek sporto organizacijose vykdomi sportiniai jodinėjimo žirgais užsiėmimai (įskaitant jodinėjimo treniruotes, varžybas), tiek kita didesnės rizikos veikla, susijusi su apdraustojo jodinėjimu žirgais (t. y. veikla, kuriai yra reikalinga speciali įranga), darytina išvada, kad draudikas pagrįstai nurodė, kad apdraustojo veikla – jodinėjimas žirgais, kuriai yra reikalinga speciali įranga ir reikmenys, yra Taisyklių 18.26 papunktyje priskiriama „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo“ veiklai.

Įvertinus minėtas aplinkybes, lingvistiškai aiškinant nurodytą Taisyklių 18.26 papunkčio sąlygą ir remiantis Taisyklių sąlygų sisteminiu aiškinimu, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai nurodė, jog pagal šios Taisyklių sąlygos formuluotę turi būti suprantama, kad apdraustojo jodinėjimas žirgais yra priskirtinas Taisyklių 18.26 papunktyje nurodytai „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimo“ veiklai, dėl kurios draudimo būtina papildomai susitarti prieš sudarant draudimo sutartį.

2. Dėl Įvykio požymių atitikties Draudimo sutartyje nurodytoms nedraudžiamųjų įvykių sąlygoms

Kaip minėta, nėra šalių ginčo, kad sudarant Draudimo sutartį nebuvo susitarta dėl Taisyklių III skyriaus 15.1 papunktyje nurodytos „išplėtimo dėl sportavimo“ sąlygos taikymo. Vis dėlto pareiškėjos atstovas teigė, kad pareiškėjos jodinėjimas žirgu turi būti prilyginamas Taisyklių 18.25 papunktyje nurodytai laisvalaikio leidimo formai, nepriskirtinai prie Taisyklių 18.26 papunkčio sąlygos „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimas“.

Siekdamas pagrįsti nurodytas aplinkybes, pareiškėjos atstovas rėmėsi 2025 m. spalio 15 d. raštu, kuriame nurodyta, kad MB „Tobulas žirgas“ trenerė patvirtina, jog pareiškėja Įvykio metu dalyvavo įprastoje jodinėjimo pamokoje pradedantiesiems. Pamokos metu pareiškėjos jodinėjimas buvo prižiūrimas kvalifikuoto jodinėjimo instruktoriaus, kuris prižiūrėjo žirgo greitį ir judėjimo trajektoriją.

2025 m. spalio 15 d. rašte pabrėžiama, kad pareiškėja nėra profesionali jojikė, neturi jokios sporto licencijos ir niekada nėra dalyvavusi žirgų jojimo varžybose. Minėta jodinėjimo pamoka priskirtina prie laisvalaikio leidimo veiklų ir negali būti pripažįstama profesionaliu sportiniu užsiėmimu (veikla). 2025 m. spalio 15 d. rašte taip pat nurodyta, kad MB „Tobulas žirgas“ nėra sporto federacija ar jodinėjimo varžybų organizatorė, pareiškėja nėra šios įmonės darbuotoja. Be to, 2025 m. spalio 15 d. rašte nurodyta, kad jodinėjimas, kurio metu įvyko trauma, nebuvo skirtas profesionaliam jodinėjimo žirgais pasirodymui.

Iš pareiškėjos draudikui pateiktų paaiškinimų apie Įvykį nustatyta, kad Įvykis įvyko „jojimo treniruotės metu, zovaduojuant, žirgui netikėtai pasisukus į šoną“. Draudikas pateikė paaiškinimus, kad tokio pobūdžio jodinėjimo žirgais veikla negali būti vertinama kaip pradedančiojo jodinėjimo pamoka, skirta neturintiems jodinėjimo patirties asmenims.

Draudikas pateikė įrodymus apie pareiškėjos ankstesnį dalyvavimą jodinėjimo varžybose⁸, jie pagrindžia aplinkybes, kad pareiškėjos trauma įvyko jodinėjimo treniruotės, o ne jojimo pamokos, skirtos pradedantiesiems, metu. Minėti duomenys paneigia pareiškėjos atstovo ir MB „Tobulas žirgas“ trenerės parengtame 2025 m. spalio 15 d. rašte nurodytas aplinkybes, kad pareiškėja nėra dalyvavusi jodinėjimo žirgais varžybose.

Vertinant pranešime apie įvykį ir 2025 m. spalio 15 d. rašte nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad teismų praktikoje laikomasi pozicijos, kad pirminiai paaiškinimai pripažįstami objektyvesniais ir patikimesniais⁹. Todėl pranešime apie įvykį nurodyti duomenys apie pareiškėjos traumą jodinėjimo treniruotės metu, kurie iš esmės sutampa su duomenimis apie pareiškėjos vykdomą jodinėjimo veiklą¹⁰, yra pripažinti labiau patikimu ir objektyvesniu įrodymu nei po pareiškėją netenkinančio 2025 m. rugpjūčio 14 d. draudiko sprendimo MB „Tobulas žirgas“ 2025 m. spalio 15 d. pateikti papildomi paaiškinimai apie įvykio aplinkybes. Lietuvos bankui pateikti įrodymai suteikia pagrindą teigti, kad pareiškėja įvykio metu vykdė Taisyklių 18.25 papunktyje įtvirtintą sąlygą „sportavimas“ atitinkančią veiklą.

Pažymėtina, kad MB „Tobulas žirgas“ yra juridinio asmens statusą turinti įmonė, kuri turi teisę rengti jodinėjimo žirgais treniruotes ir kitokio pobūdžio užsiėmimus, susijusius su žirgų sportu. Taisyklių III skyriaus 15.1 papunktyje pateikiamoje „sporto organizacijos“ sąvokoje nėra nurodyta, kad tokia organizacija pripažįstamas tik juridinis asmuo, kuris organizuoja vien tik sporto varžybas ir sporto renginius, tačiau „sporto organizacija“ Taisyklių III skyriaus 15.1 papunkčio sąlygos prasme yra laikomas ir juridinis asmuo, sudarantis sąlygas apdraustajam praktikuoti kūno kultūrą ar užsiimti kitais sportiniais užsiėmimais. Remiantis Taisyklių III skyriaus 15.1 papunkčio sąlyga, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai MB „Tobulas žirgas“ laikė minėtoje Taisyklių sąlygoje nurodyta „sporto organizacija“.

Kadangi Taisyklių sąlygų sisteminis aiškinimas suteikia pagrindą spręsti, kad jodinėjimas žirgais yra priskirtinas Taisyklių 18.26 papunktyje nurodytai „padidintos rizikos laisvalaikio praleidimas“ veiklai, dėl kurios yra būtina papildomai susitarti, net ir apdraustojo traumai įvykus ne „sporto organizacijai“ pagal Taisyklių sąlygas priskiriamos įmonės organizuotos jojimo žirgu treniruotės metu, draudimo išmoka nebūtų mokama dėl draudimo sutartimi papildomai neapdraustos jodinėjimo žirgu draudimo rizikos. Lietuvos bankui pateikti įrodymai suteikia pagrindą teigti, kad pareiškėja traumą patyrė Taisyklėse nurodytos „sporto organizacijos“ požymius atitinkančios įmonės organizuotos jojimo treniruotės metu ir tokio pobūdžio sportinis užsiėmimas atitinka „žirgų sporto“, t. y. Taisyklių 18.25 papunkčio sąlygos „sportavimas“, sampratą.

Lietuvos bankui įvertinus pateiktus įrodymus, sprendina, kad draudikas tinkamai pritaikė Taisyklių sąlygas ir pagrįstai atsisakė mokėti draudimo išmoką dėl neapdraustos draudimo rizikos įvykusio įvykio. Atsižvelgiant į tai, draudikui keliamas reikalavimas dėl įvykio išmokėti draudimo išmoką yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą

⁸ Minėtas aplinkybes patvirtina draudiko iš svetainės *LiveJumping.com* pateikti duomenys, kad pareiškėja 2020 m. birželio 6 d. dalyvavo renginyje (*duomenys neskelbtini*), o 2020 m. liepos 1 d. ir rugpjūčio 15 d. dalyvavo renginiuose (*duomenys neskelbtini*). Pareiškėjos atstovas kreipimesi Lietuvos bankui patvirtino, kad interneto puslapyje *LiveJumping.com* yra registruojami „jojikai, dalyvaujantys varžybose“. Draudiko pateikto (*duomenys neskelbtini*) įrašo socialiniuose tinkluose duomenys taip pat patvirtina, kad apdraustoji jojimo varžybose debiutavo 2020 m. birželio 6 d.

⁹ Vilniaus apygardos teismo nutartis, 2019 m. spalio 19 d. priimta civilinėje byloje Nr. e2A-1419-430/2019.

¹⁰ Įskaitant ir dalyvavimą jojimo varžybose.

pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis